

PROJEKT CONNECT - ISTRAŽIVANJE PSIHIČKIH POSLJEDICA I TROŠKOVA LIJEČENJA POSTTRAUMATSKIH POREMEĆAJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Medicinskog fakulteta u Rijeci, Centra za psihotraumu, u dijelu poslova koji se odnose na Projekt Connect - istraživanje psihičkih posljedica i troškova liječenja posttraumatskih poremećaja u razdoblju od 1. kolovoza 2004. do 31. srpnja 2005., koji je potpomognut programom pomoći Europske zajednice, o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Medicinskog fakulteta u Rijeci, Centra za psihotraumu, u dijelu poslova koji se odnose na Projekt Connect - istraživanje psihičkih posljedica i troškova liječenja posttraumatskih poremećaja u svim značajnijim aspektima iskazuju objektivni i istinit prikaz poslovanja u razdoblju od 1. kolovoza 2004. do 31. srpnja 2005. Rashodi Projekta izvršeni su u skladu sa Šestim okvirnim programom Europske zajednice.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. UVOD

U lipnju 2002. Europska komisija (dalje u tekstu: Komisija) i Vlada Republike Hrvatske potpisale su Okvirni sporazum o sudjelovanju Republike Hrvatske u programima pomoći koje financira Europska zajednica (dalje u tekstu: Zajednica). Okvirni sporazum potvrđen je na sjednici Hrvatskog sabora 13. lipnja 2002. Osnovni principi financiranja iz programa pomoći objavljeni su unutar Šestog okvirnog programa koji je tijekom 2002. donijelo Vijeće Zajednice.

2. ŠESTI OKVIRNI PROGRAM

Šestim okvirnim programom - Sixth Framework Programme, (dalje u tekstu: Okvirni program), utvrđeni su osnovni principi i načini sudjelovanja Zajednice u financiranju projekata vezanih za poduzetništvo, te projekata istraživačkih centara i sveučilišta. S nosiocima pojedinih projekata (koordinatorima) Komisija kao zastupnik Zajednice, zaključuje ugovor o financiranju. Navedenim ugovorom određeni su izvršitelji projekta koji zajedno čine konzorcij. Rad konzorcija usklađuje koordinator.

Kod financiranja projekata moraju se poštivati principi neprofitabilnosti, sufinanciranja i kumulativnosti, a za priznanje troškova projekta predviđena su tri modela koji se razlikuju prema izračunu neizravnih troškova. Prema jednom od modela priznaju se stvarni neizravni troškovi, a prema druga dva modela neizravni troškovi izračunavaju se u iznosu 20,0% izravnih troškova, odnosno izravnih troškova umanjenih za troškove iz podugovora. Pod izravnim troškovima smatraju se troškovi koji se mogu izravno povezati s projektom te su utvrđeni ugovorom ili se, u skladu s računovodstvenim propisima nužno javljaju kod iskazivanja u poslovnim knjigama. Pod neizravnim troškovima smatraju se troškovi koji ne doprinose izravno provođenju projekta, ali se pojavljuju uz izravne troškove.

Prema Okvirnom programu, svaki od supotpisnika ugovora o financiranju obavezan je za svaku godinu trajanja projekta osigurati eksternu reviziju za provjeru iskazanih troškova projekta. Revizija se može zatražiti i nakon pet godina po završetku projekta.

Iako se očekuje da je supotpisnik ugovora o financiranju opremljen za provedbu projekta, mogu se zbog isplativosti i veće učinkovitosti pojedini poslovi ustupiti drugim izvoditeljima s kojima je potrebno zaključiti podugovor. Prije ustupanja navedenih poslova, trebalo bi provesti postupak nabave prikupljanjem obično tri ponude koje se ocjenjuju primjenom utvrđenih kriterija. Ovo se ne odnosi na manje značajne usluge i robe.

Okvirnim programom predviđena je kolektivna odgovornost za izvršenje projekta svih potpisnika ugovora o financiranju te novčana nadoknada Komisiji za neispunjenje ili kršenje ugovornih obveza.

3. PROJEKT CONNECT

Okvirnim programom obuhvaćeno je financiranje više vrsta projekata. Projekt je dio Specific Targeted Research or Innovation Project (posebni istraživački ili inovacijski projekt). Cilj Projekta je istražiti sustav, organizaciju, troškove i prihode vezane uz zdravstvenu zaštitu ljudi koji su bili izloženi posttraumatskim događajima nakon ratnih sukoba.

Istraživanje se obavlja u četiri države koje su nastale raspadom bivše Jugoslavije (Hrvatska, Srbija i Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Makedonija), te dvije države u koje se preselio dio stanovništva s ratnih područja (Njemačka i Italija).

U svakoj od spomenutih država ustrojani su centri u kojima se obavljaju aktivnosti Projekta. U Rijeci je ustrojen Centar za psihotraumu (dalje u tekstu: Centar) kojeg vodi voditelj Projekta.

U srpnju 2004. Komisija je zaključila s Queen Mary and Westfield College – University of London, u svojstvu koordinatora projekta, ugovor broj INCO-CT-2004-509175. Ugovorom je imenovan konzorcij sa sedam izvršitelja projekata od kojih je jedan Fakultet. Predviđeno je provođenje projekta u razdoblju od kolovoza 2004. do srpnja 2007. Za svako izvještajno razdoblje od 12 mjeseci obvezno se podnosi izvještaj, u roku 45 dana nakon proteka izvještajnog razdoblja te potvrda revizije o namjenskom trošenju sredstava.

Ukupna sredstva za provedbu Projekta u razdoblju od 2004. do 2007., planirana su u iznosu 1.699.228 EUR od čega je za dio projekta kojeg provodi Fakultet planirano 92.760 EUR. Ugovorom je utvrđeno financiranje u visini 80,0% ukupnih sredstava te iznos prve tranše u iznosu 691.272 EUR ili 40,7% ukupnih sredstava od čega za projekt koji provodi Fakultet 37.736 EUR ili u protuvrijednosti 285.266,00 kn.

Prilikom korištenja sredstava Fakultet se mora pridržavati postupaka propisanih Okvirnim programom te zakona i propisa Republike Hrvatske.

Sredstva Projekta odobrena su za:

- izravne rashode (plaće, naknade za službena putovanja, naknade ispitanicima, materijalne troškove, nabavu opreme), te
- neizravne rashode (troškovi opće administracije, troškove revizije, režijske troškove i druge troškove s time da se neizravni rashodi priznaju u visini 20,0% ostvarenih izravnih rashoda).

Koordinator Projekta utvrdio je raspored sredstava za trogodišnje razdoblje, a voditelj projekta na Fakultetu utvrdio je raspored sredstava prema prvoj tranši ugovora koja obuhvaća financiranje prvih 18 mjeseci trajanja Projekta. Plan utroška sredstava za 12 mjeseci trajanja Projekta nije donesen.

Okvirnim programom utvrđeni su rashodi koji se ne pokrivaju iz sredstava koje dodjeljuje Zajednica za razne projekte. Primjerice, porez na dodanu vrijednost, carine, tečajne razlike, provizija za moguće buduće gubitke ili takse, troškovi povrata kapitala, neumjereni i neprikladni troškovi te drugi neprihvatljivi troškovi. U prvoj godini trajanja Projekta za nabavu roba i usluga plaćen je porez na dodanu vrijednosti u iznosu 3.629,00 kn iz sredstava Fakulteta. Kako nije ustrojena pomoćna evidencija troškovi tečajnih razlika nisu iskazani zasebno za Projekt.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi prije provođenja Projekta trebalo planirati troškove koji se ne mogu se pokriti iz sredstava Projekta, te izvore financiranja tih troškova.

Provođenje Projekta planirano je u tri međusobno povezana dijela. Prvi dio odnosi se na razvoj i testiranje nove baze podataka s podacima o osobama s posttraumatskim poremećajem. Drugi dio obuhvaća anketiranje osoba koje imaju traume kao posljedice ratnih događaja na području sedam država koje sudjeluju u Projektu. Treći dio odnosi se na stvaranje uzorka osoba koje pate od simptoma posttraumatskog poremećaja. S navedenim osobama će se nastaviti daljnje i složenije ispitivanje.

Aktivnosti projekta provode glavni istraživač doc. dr. sc. Tanja Frančišković i jedan istraživač suradnik. Etičko vijeće Fakulteta potvrdilo je da su plan, tehnike i istraživačke metode Projekta u skladu s etičkim normama.

Aktivnosti projekta započele su u prosincu 2004. Do travnja 2005., prikupljena je projektna dokumentacija i obavljene su potrebne pripremne radnje.

Predviđeno je da se Projektom obuhvati 640 ispitanika u svakoj državi bivše Jugoslavije. U Republici Hrvatskoj Projekt se provodi u Zagrebu i Rijeci.

Centar je planirao anketiranje 250 ispitanika u četiri grada na području Ličko-senjske županije. Od svibnja do srpnja 2005. anketirani su ispitanici u dva grada. Uspostavljen je kontakt s 268 ispitanika od kojih je 90 odbilo ispitivanje, 38 nije zadovoljilo kriterije te je anketi pristupilo 140 ispitanika. Istodobno s radom na terenu započeo je rad na razvoju modela za formiranje baze podataka.

4. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Fakultet primjenjuje proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna i Pravilnika o računovodstvu i Računskom planu proračuna. Računovodstveno poslovanje i dokumentacija za potrebe Projekta vodi se u računovodstvu Fakulteta. Knjigovodstvene promjene u poslovnim knjigama evidentiraju se u skladu s navedenim propisima.

U nastavku izvještaja prihodi i izdaci razvrstani su na način i prema vrstama kako je predviđeno Okvirnim programom. Prema Okvirnom programu, za svako izvještajno razdoblje sastavlja se financijski izvještaj na propisanom obrascu s iskazanim podacima u EUR. Prihodi su evidentirani u kunama prema tečaju koji je vrijedio na dan uplate, a rashodi u EUR prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke koji je vrijedio koncem prvog izvještajnog razdoblja (na dan 31. srpnja 2005. po tečaju 1 EUR = 7,296747 kn).

5. PRIHODI

U listopadu 2004. za financiranje dijela Projekta Fakultetu je doznačeno 285.266,00 kn ili u protuvrijednosti 37.736 EUR. Sredstva su namijenjena financiranju Projekta u razdoblju od kolovoza 2004. do siječnja 2006. (prva tranša).

Ugovorom je predviđeno financiranje u tri tranše. Planirana vrijednost prve i druge tranše je 80,0% ukupnih sredstava ili 74.208 EUR, a vrijednost treće tranše 20,0% ili 18.552 EUR. Vrijednost sredstava druge i treće tranše ovisi o provođenju Projekta, odnosno o utrošenim sredstvima.

6. RASHODI

Planirani rashodi za 36 mjeseci trajanja Projekta iznose 92.760 EUR, a za prvih 18 mjeseci trajanja Projekta 37.736 EUR. U 2004. nije bilo rashoda, a do konca srpnja 2005. izvršeni su rashodi u iznosu 92.904,00 kn ili u protuvrijednosti 15.312 EUR.

U tablici broj 1 daje se pregled planiranih i izvršenih rashoda za provedbu Projekta po namjenama.

Tablica broj 1

Planirani i izvršeni rashodi za provedbu projekta po namjenama

u EUR i kn

Redni broj	Rashodi po namjenama	Plan u EUR			Izvršenje 12 mjeseci		
		36 mjeseci	Udjel u %	18 mjeseci	Iznos u EUR	Iznos u kn	Udjel u %
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Plaće	63.000	67,9	24.353	6.342	46.275	41,4
2.	Naknade ispitanicima	6.400	6,9	2.604	-	-	-
3.	Službena putovanja	5.000	5,4	2.034	3.614	26.373	23,6
4.	Materijalni troškovi	1.400	1,5	570	916	6.683	6,0
5.	Oprema	1.500	1,6	1.888	1.888	13.778	12,3
6.	Ukupno izravni rashodi (1- 5)	77.300	83,3	31.449	12.760	93.109	83,3
7.	Neizravni rashodi (20% na izvršene rashode)	15.460	16,7	6.287	2.552	18.622	16,7
Ukupni rashodi (6+7)		92.760	100,0	37.736	15.312	111.731	100,0

Rashodi su iskazani u skladu s Okvirnim programom. U prvoj tranši doznačeno je 285.266,00 kn, a u prvoj godini trajanja Projekta potrošeno je 111.731,00 kn, te koncem izvještajnog razdoblja neutrošena sredstva iznose 173.535,00 kn ili 23.783 EUR.

Ukupni rashodi u iznosu 111.731,00 kn ili u protuvrijednosti 15.312 EUR sastoje se od izravnih rashoda u iznosu 93.109,00 kn ili 12.760 EUR i neizravnih rashoda u iznosu 18.622,00 kn ili 2.552 EUR.

Planirani omjer izravnih i neizravnih rashoda (83,3%:16,7%) je ostvaren. Unutar planiranih izravnih rashoda vrijednosno najznačajniji su rashodi planirani za plaće (67,9%). Vrijednosno najznačajniji rashodi ostvareni su za plaće (41,4%), zatim za službena putovanja (23,6%), nabavu opreme (12,3%), te materijalni troškovi (6,0%).

Naknade ispitanicima planirane su u iznosu 6.400 EUR (15 EUR po ispitaniku), a nisu izvršene. U prvoj godini obavljeno je ispitivanje 140 ispitanika te bi trošak naknada trebao iznositi 15.323,00 kn ili 2.100 EUR. Jedan od razloga neizvršenja navedenih rashoda je tehnika isplate te potreba evidentiranja i izdavanja potrebne dokumentacije ispitanicima u vezi obračuna i plaćanja poreza na dohodak.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za isplatu naknada ispitanicima.

Rashodi za nabavu opreme izvršeni su u iznosu 13.778,00 kn ili 1.888 EUR, što je za 388 EUR ili 25,9% više od planiranih za 36 mjeseci. Prema pisanom obrazloženju Koordinatora, pojedini rashodi mogu biti izvršeni više od planiranih.

6.1. Izravni rashodi

Izravni rashodi izvršeni su u iznosu 93.109,00 kn ili u protuvrijednosti 12.760 EUR. Odnose se na rashode za zaposlene (plaće) u iznosu 46.275,00 kn ili 6.342 EUR, službena putovanja u iznosu 26.373,00 kn ili 3.614 EUR, materijalne troškove u iznosu 6.683,00 kn ili 916 EUR, te nabavu opreme u iznosu 13.778,00 kn ili 1.888 EUR.

Izravni rashodi izvršeni su u skladu s Okvirnim programom.

6.1.1. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu 46.275,00 kn ili 6.342 EUR. Odnose se na plaću istraživača suradnika na Projektu koji je zaposlen na mjestu znanstvenog novaka. Za potrebe obavljanja poslova istraživanja na terenu od siječnja 2005. na određeno vrijeme zaposlen je istraživač suradnik. Prema obrazloženju voditelja Projekta, sredstva Projekta osigurana su za plaće u visini plaće docenta, ali kako navedene poslove može obavljati znanstveni novak, visina plaće utvrđena je u skladu s odredbama Zakona o javnim službama i Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

Obračun i uplata poreza i doprinosa iz i na plaće djelatnika obavljao se u skladu sa zakonskim propisima.

U vezi obračuna i isplate plaće vode se zakonom propisane evidencije.

6.1.2. Rashodi za službena putovanja

Rashodi za službena putovanja izvršeni su u iznosu 26.373,00 kn ili 3.614 EUR. Odnose se na 32 dnevnicu u iznosu 5.440,00 kn za službeni put u zemlji, 16 dnevnica u iznosu 2.759,00 kn za službeni put u inozemstvo, naknade za smještaj u iznosu 7.742,00 kn na službenom putu u zemlji, naknade za prijevoz u iznosu 3.592,00 kn na službenom putu u zemlji, naknade za prijevoz u iznosu 6.840,00 kn za službena putovanja u inozemstvo.

Službena putovanja obavljena su na temelju naloga koje je potpisala ovlaštena osoba.

Dnevnice za službeni put u zemlji i inozemstvo obračunane su i isplaćene u skladu s propisima.

Naknade za smještaj na službenom putu u zemlji isplaćene su u visini stvarnih troškova i na temelju vjerodostojne dokumentacije.

Naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji i u inozemstvu odnose se na korištenje javnog prijevoza i naknade za korištenje osobnog automobila. Naknade za korištenje javnog prijevoza isplaćene su u visini stvarnih troškova i na temelju vjerodostojne dokumentacije. Naknade za korištenje osobnog automobila u službene svrhe obračunane su i isplaćene u skladu s propisanim i neoporezivim iznosima u visini 30,0% cijene goriva po prijeđenom kilometru.

6.1.3. Materijalni troškovi

Materijalni troškovi izvršeni su u iznosu 6.683,00 kn ili u protuvrijednosti 916 EUR. Odnose se na troškove za uredski materijal i materijal za potrebe testiranja u iznosu 3.387,00 kn, naknade zaposlenicima za prijevoz na posao i stručno usavršavanje u iznosu 3.236,00 kn te na usluge kopiranja u iznosu 60,00 kn. Evidentirani su na temelju vjerodostojne dokumentacije.

6.1.4. Rashodi za nabavu opreme

Rashodi za nabavu opreme izvršeni su u iznosu 13.778,00 kn ili 1.888 EUR. Odnose se na nabavu prijenosnog računala. Oprema je nabavljena postupkom izravne pogodbe u skladu s odredbama Uredbe o nabavi robe male vrijednosti. Ovlaštena osoba potpisala je otpremnicu kao dokaz o preuzimanju opreme.

6.2. Neizravni rashodi

Neizravni rashodi izvršeni su u iznosu 18.622,00 kn ili 2.552 EUR i čine 20,0% izravnih rashoda.

Izvršeni rashodi evidentirani su na temelju Odluke Fakulteta prema kojoj se za pokriće neizravnih rashoda, rezerviraju na žiro računu sredstva u visini 20,0% potrošenih sredstava Projekta, te će se naknadno utvrditi raspored rezerviranih sredstava. Okvirnim programom utvrđeno je da navedeni rashodi u visini 20,0% stvarnih izravnih rashoda, pokrivaju troškove vezane uz opću administraciju, reviziju, režijske troškove, poštanske i druge slične troškove koji se ne mogu izravno povezati s Projektom, ali neophodno nastaju uz ostvarenje Projekta.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje plana utroška, te trošenje rezerviranih sredstava za pokriće neizravnih rashoda u skladu s Okvirnim programom.

7. NALAZI I PREPORUKE

Izvršenje Projekta

- 1.1. Za 18 mjeseci trajanja Projekta doznačeno je 285.266,00 kn ili 37.736 EUR, a u prvoj godini trajanja projekta utrošeno je 111.731,00 kn ili 15.312 EUR. Koncem izvještajnog razdoblja neutrošena sredstva iznose 173.535,00 kn ili 23.783 EUR.

Ukupni rashodi u iznosu 111.731,00 kn ili u protuvrijednosti 15.312 EUR sastoje se od izravnih rashoda u iznosu 93.109,00 kn ili 12.760 EUR i neizravnih rashoda u iznosu 18.622,00 kn ili 2.552 EUR. Izravni rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 46.275,00 kn ili 6.342 EUR, službena putovanja u iznosu 26.373,00 kn ili 3.614 EUR, materijalne troškove u iznosu 6.683,00 kn ili 916 EUR, te nabavu opreme u iznosu 13.778,00 kn ili 1.888 EUR. Navedeni rashodi izvršeni su u skladu s Okvirnim programom.

Neizravni rashodi izvršeni su u iznosu 18.622,00 kn ili 2.552 EUR i čine 20,0% izravnih rashoda. Evidentirani su na temelju Odluke Fakulteta prema kojoj se za pokriće neizravnih rashoda, rezerviraju na žiro računu sredstva u visini 20,0% potrošenih sredstava Projekta, te će se naknadno utvrditi raspored rezerviranih sredstava.

Okvirnim programom utvrđeno je da se troškovi opće administracije, revizije, režijski troškovi, poštanski i drugi slične troškove koji se ne mogu izravno povezati s Projektom, ali neophodno nastaju uz ostvarenje Projekta (neizravni rashodi), mogu podmiriti iz sredstava Zajednice u visini 20,0% stvarnih izravnih rashoda.

Okvirnim programom utvrđeno je da se pojedini rashodi ne pokrivaju iz sredstava koje dodjeljuje Zajednica za razne projekte. Od spomenutih rashoda, Fakultet je iz vlastitih sredstava za nabavu roba i usluga potrebnih za izvršenje Projekta platio porez na dodanu vrijednost u iznosu 3.629,00 kn. Za rashode koji se ne pokrivaju iz sredstava Projekta nisu planirani izvori financiranja.

Naknade ispitanicima planirane su u iznosu 6.400 EUR (15 EUR po ispitaniku), a nisu izvršene. U prvoj godini obavljeno je ispitivanje 140 ispitanika te bi trošak naknada trebao iznositi 15.323,00 kn ili 2.100 EUR.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje plana utroška i trošenje rezerviranih sredstava za pokriće neizravnih rashoda u skladu s Okvirnim programom, te poduzimanje mjera za naplatu naknada ispitanicima.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi prije provođenja Projekta trebalo planirati troškove koji se ne mogu se pokriti iz sredstava Projekta, te izvore financiranja tih troškova.

- 1.2. ***Zakonski predstavnik se očitovao na nalaze Državnog ureda za reviziju. U vezi planiranja troškova koji se ne mogu pokriti iz sredstava Projekta, navodi da će se načini financiranja tih troškova riješiti u okviru ugovora o realizaciji projekata Europske komisije, koji je zaključilo nadležno ministarstvo u rujnu 2005. Na temelju spomenutog ugovora, Republika Hrvatska postaje punopravnim članom u provođenju projekata.***

Nadalje, navodi da je plan trošenja sredstava za pokriće neizravnih rashoda u tijeku izrade, te da će se primjenjivati na sve projekte iz Okvirnog programa. U vezi isplata naknada ispitanicima, navodi da će se isplate realizirati prema mogućnostima i preporukama o načinu izvedbe u suglasnosti s Poreznom upravom, u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske i propisima Okvirnog programa Europske komisije.